

נקדת מפט

הרב משה לנדאו

שימו לב

את המאמר הזה אל תפספסו...

ד"ר ריצ'ארד וייסמן הוא פסיכולוג ומחבר הספר 'גורם המזל' (The luck factor). פרסמתי מודעה בה בקשתי מאנשים שחושבים שהם בני-מזל או חסרי-מזל מובהקים ליצור אתי קשר,

כותב וייסמן. "כארבע מאות אנשים מכל שכבות החיים נענו. ביל בן 42, מדען במקצועו, הוא טיפוסי לקבוצת בני-המזל. יש לו את עבודת חלומותיו ומשפחה מפוארת. כשהוא מסתכל על חייו הוא חש שהוא בן-מזל כמעט בכל תחום. קווין לעומתו, בן 34, אח סיעודי טיפוסי לקבוצה חסרת-המזל. בתוך שבוע אחד הוא נקע את הקרסול, וגם תקע את רכבו בעץ במהלך נסיעה. הוא בודד וחש שהוא תמיד במקום הלא נכון בזמן הלא נכון".

הזדמנות

במשך שנים ד"ר וייסמן ראיין את המתנדבים. הממצאים הורו בבירור שלדפוסי ההתנהגות של חסרי המזל ולמחשבותיהם השפעה מכרעת על מזלם. קחו לדוגמא את נושא ה'הזדמנויות'. אנשים בני-מזל פוגשים בהזדמנויות בכל מקום כל הזמן, בעוד חסרי-מזל אינם פוגשים בהזדמנויות כלל? אז זהו, שממש לא.

וייסמן נתן למתנדבים עיתון וביקש מהם לדפדף ולומר כמה תמונות יש בו. לחסרי-המזל לקח בממוצע שתי דקות בממוצע לספור את כל התמונות ולסיים את המטלה, בעוד שלבני-המזל זה לקח שניות בודדות: בדף השני של העיתון נכתב באותיות קידוש לבנה "הפסיקו לספור. יש 43 תמונות בעיתון". מתברר שחסרי-המזל היו עסוקים מידי בספירת התמונות ונטו להחמיץ את המודעה, בעוד בני-המזל 'פזלו' לראות דברים נוספים והבחינו במודעה מיד.

חסרי מזל מחמיצים הזדמנויות כי הם מפוקסים מידי בחיפוש אחר משהו מסוים, בעוד ברי המזל פתוחים ונינוחים לראות ולמצוא דברים חדשים ומפתיעים. חסרי המזל לא 'מחפשים' דברים שהם לא 'צריכים'. הם הולכים לאירועים במטרה לפגוש חבר ותיק ומחמיצים הזדמנות למצוא

חברים חדשים. הם מעיינים בעיתונים נחושים למצוא עבודה מסוימת, ומחמיצים עבודות אחרות טובות בהרבה. הם מחפשים בחנויות הקבועות את המותגים המוכרים ומפספסים את המבצעים בחנויות אחרות על מוצרים חדשים טובים יותר.

בעוד ברי המזל לא מפספסים אף הזדמנות, חסרי המזל לא מפספסים אף הזדמנות להחמיץ. ושוב... בעוד ברי המזל לא מפספסים אף הזדמנות, חסרי המזל לא מפספסים אף הזדמנות להחמיץ.

בעלי המזל נוטים לשנות את המסלול הקבוע שלהם. הם לא נוסעים או הולכים תמיד באותה הדרך. הם מחפשים להכיר אנשים חדשים ולראות דברים חדשים. כשאתה פתוח, אתה מבחין בהזדמנויות חדשות. כשאתה שגרתי וממוקד מידי במה שאתה עושה, אתה מפספס את ההזדמנויות. נכון, אין ספק שהאדם נשלח לעולם עם מזלו. לכל אחד הניסיונות וההתייחסות שלו בעולם. ועדיין, בתוך המתנות שקיבלנו משמים, יש אנשים הזוכים לברכת כל טוב אבל הם לא מבחינים בה. זאת כיון שהם לא פתוחים לחפש את מה שהקב"ה מרעיף עלינו. תפתחו את העיניים. אל תהיו ממוקדים מידי.

שימו לב

בימינו האחרונים, מבקש משה רבנו להנחיל לעם ישראל את התובנה הזו. "ויאמר אלהים שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום..." (דברים לו, מה-מו).

אפשר להשקיע הרבה בלמוד כיצד להתקדם רוחנית וכיצד לתקן את המידות. אפשר גם ללמוד כיצד להצליח בחיים... אבל אם לא שמים לב לכל הפרטים... מפספסים.

אם לא תחפשו את העניים לתת להם צדקה, באמת לא תבחינו בהם. אם לא ממש מעניין אתכם מתי בדיוק נכנסת השבת, באמת לא תשימו לב שהשמש כבר שוקעת.

כדי להבחין בדברים החשובים צריך לשים לב. צריך לצפות גם לדברים לא צפויים. כשתצפו לדברים לא צפויים, הם יהפכו לצפויים. כשהם יהפכו לצפויים, פשוט תראו אותם.

עברנו את הימים הנוראים. התמלאנו רוחנית ואנחנו יוצאים לדרך חדשה. ההזדמנות נמצאת כאן ועכשיו. כדי להצליח ולא לפספס את כל מה שקיבלנו והבטחנו לעצמנו... שימו לב.

המילה האחרונה

האדם היותר גדול במעלה הוא, מי שאינו שם לב לתבל, תהיה בידי מי שתהיה.

(רבי משה בן יעקב אבן עזרא בספרו שירת ישראל)

3

מתוך הפרשה

הרב ישי וליס

בחג הסוכות
אנו מצוים
"ושמחתם
לפני ה' אלוהיכם
שבעת ימים"
(ויקרא כג, מ).

אבל שמחה
היא רגש פנימי,
ספונטני. איך
אפשר לצוות
על אדם להרגיש
שמח?

אכן, שמחה היא רגש, ולכן אין בכוחו של אדם

ליצור אותה באופן ישיר. אך, יש בידינו את היכולת לסלול את הדרך לשמחה, באמצעות שינוי מחשבתי ותודעתי.

ילד קטן, בטבעו, נוטה להיות שמח. הדאגות והלחצים נכנסים ללב עם השנים, ומעיבים על תחושת השמחה. הדרך לשמחה, אם כן, מתחילה בסילוק הדאגות, ולא בהמצאת שמחה יש מאין. חג הסוכות מעניק לנו זווית מרעננת: המעבר לדירת ארעי מזכיר לנו שגם הקיום הגשמי שלנו זמני. כשאדם מבין שהחיים עצמם הם סוכה - ארעיים, חולפים, שבריריים - הוא לומד לקחת בפרופורציה נכונה את הקשיים שבדרך. ההבנה הזו מפחיתה את מפלס הדאגות שבלב, ואז השמחה פורצת מאליה.

"ושאתם מים בששון ממעיני הישועה"
(ישעיהו יב, ג).

מהם אותם "מעייני הישועה"? האם מדובר במעיין ממש? ואיך שואבים מהם?

כשם שאדם שואב מים ממעיין נובע ללא חשש שמא ייגמרו המים, כך גם הישועות שעתידות לבוא על עם ישראל תהיינה שופעות, בלתי נדלות, ומתחדשות כל הזמן.

ה"מעיינות" אינם דווקא מקורות מים גשמיים, אלא סמל לנביעה אינסופית של חסד וגאולה. השאיבה מהם, ובששון, מסמלת את הביטחון, השמחה והאמונה בכך שישועת ה' איננה מוגבלת - אלא זורמת, קבועה ומתמדת.

אום אני חומה

פיזי ההושענות הם מהקדומים ביותר הקיימים בנוסח התפילה. סדר הפיוטים כפי שנהגו לאומרים ברוב קהילות ישראל מיוחסים לרבי אלעזר הקליר, שחי בארץ ישראל בתחילת תקופת הגאונים. בסגנון תמציתי ובמילים מועטות אך מדויקות מבטאים הפיוטים הללו את צורכי האדם הזועק לישועה וקורא "הושע-נא!" רגע לפני חיתום הדין.

בפיוט "אום אני חומה" הפייטן מעלה על נס את גדלותו של עם ישראל, האומה שהיא כמו חומה, שגם כאשר היא "גולה וסורה" מארצה, עדיין "דמתה לתמר" בזקיפות קומתה הרוחנית. בזמנו של הפייטן עם ישראל מפוזר "בין מכעסיה", בין אומות ישמעאל ואדום (האימפריה הביזנטית) השולטות בארץ ישראל, ואף על פי כן "חבוקה ודבוקה בך".

(מתוך התוכנית 3 מתוך הפרשה עם הרב ישי וליס)